

sekati. Od tistega časa so potoki močno usihali in poljedelstvo je bilo veliko težavniše.

Lejte, ljubi kmetje, kako potrebno je toraj skrbeti za gozde, loge, dobrave in goščave, da se v deželi ohrani. Ako vam je kaj tudi za vaše mlajše in ne le za vaše lastno grlo in želodec, bodite varčni z lesom, modro gospodarite z gozdi.

Sklep.

Vse sploh in vsakemu gospodarju posebej je na korist, da se gospodarstvo z gozdi iz korenine zboljša. Čisto in neogibno potrebno je, da obsekovanje drevja opustimo, steljo iz gozdov pa le še tam in takrat jemljemo, kjer in kedar se to more goditi brez škode. Da se to doseže, je pred vsem potrebno, da se vpeljejo snažni, zdravi in malo stelje potrebujoci „hlevi s pôdi“, kateri so se po mnogih krajih že ko koristni potrdili. Potlej se mora odjenjati travnike z neprekisanim stelnatim gnojem obsipati, ker jim veliko bolje tekne gnojnica ter odpadki živine sploh v tekoči podobi. Dolga stelja, ki se mora zopet pograbit s travnikov, ne pomaga nič; sekana stelja, ki težko gnjije, več škoduje kot koristi, posebno po mrzlejših krajih in po travnikih na višavah. Ako se na to ozir ima, se pol manj stelje potrebuje, in polje se vendar zamore rodovitno gnojiti.

Ne prodajaj prav nikakoršnih kosti, temuč vse odpadke od zelišč in od živali skupaj spravljal, obračaj v rabo vse, kar je pripravno gnojiti, kakor mavec (gips), lapor itd. Prav posebno moram priporočiti, da naj se peščena sipa (mlevka) v prid obrača; ne ločbarske (kemiške) preiskave, ampak tudi mnoge koristne skušnje so potrdile in pokazale, kako koristna je ta mlév za rodovitnost zemlje in za popravo prsti.

Za sklep vam, ljubi rojaki, še enkrat kličem: Zboljšajte gospodarstvo z gnojnino! Letni znesek na poljih in v gozdih se bode s tem povzdignil za več milijonov goldinarjev v deželi.“

Novi Kranjski panj

po Dzierzonovi osnovi.

Spisuje Luka Porenta, župnik in čebelar v Bohinji.

(Dalje.)

Naj je pa panj tudi tako narejen, da ima le samo premakljive satnike, ali pa tako, da ima cele romčeke, vsak je veliko boljši, kakor pa stari Kranjski panj z nepremakljivim satovjem.

Jaz delam zdaj dvojje sorte panjove, da imajo le samo premakljive satnike in troje sorte tacih, da imajo romčeke, in tako sem vse svoje nove Kranjske panjove tudi v petero številke razdelil.

Številka 1 ima samo satnike, ki se v zarezice pokladajo.

Štev. 2 ima tudi le satnike, ki se pa ne pokladajo v zarezice, temuč se z lesenimi ušesici blizo obeh koncev eden v drugem upirajo.

Štev. 3 ima romčeke, katerih zgornje diljice v zarezicah leže, stranske imajo pa blizo palca od zdalej po dvojje ušesic.

Štev. 4 ima romčeke, katerih stranske diljice imajo po čvetero ušesic, s katerimi se spodaj in zgoraj na obeh konceh skupaj pritiskajo.

Panjove vsake številke delam al z navadnimi pokrovi, ki so s šravfki pritrjeni, in te sem zaznamoval s črko A, al pa z dvema pokrovčekoma, ki so zaznamovani s črko B, kakor sem že zgoraj omenil, ko sem od pokrovov govoril.

Vsi moji novi panjovi so delani na tanko po eni meri, kar njihovo znotranjo svetlobo zadene. Razdelil

sem jih v petero številke in v oziru pokrovov zaznamoval s črkama A in B zato, da čebelarjem, kateri bi si želeli kaki panj naročiti, ne bo treba družega naznati kakor številko panja in sorte pokrova, na priliko: Želim dobiti toliko panjev štev. 1 A, al toliko panjev štev. 5 B. itd. *) (Dal. prih.)

Svilorejcem na Kranjskem.

Cena letošnja za svilne kokone je izredno nizka; najlepšega blaga pšeničnih kokonov funt ne more preseči 1 gold.; navadno se za tako blago daje 70 do 90 krajc., za japonsko zeleno najlepše sorte po 60 do 65 krajc., srednje dobrote 50 krajc., za slabo, umazano 40 krajc. in še celó manj.

Fabrike imajo še na kupe starega izdelanega blaga; po „krahu“ se pač ne kupujejo tako pogostoma svilne obleke ošabnim gospóm, dobra je sedaj obleka tudi iz kambrike. Tako čuti tedaj tudi svilorejec nasledke finančnega poloma Dunajskega od leta 1873.

Naše častite „Novice“ so priporočale Kranjskim svilorejcem, ki ne vedó kam oddati in prodati blago svoje, naj se obrnejo na-me. Nekaterim sem že postregel; ker pa zarad šolskih počitnic (meseca julija in avgusta) odidem iz Gorice, kakor tudi moj kolega gosp. Kuralt, zato sem preskrbel, da prevzame vestno prodajo kokonov, ko bi je potreboval kak svilorejec iz Kranjskega, gosp. Fr. Kodermac, šolski čuvaj pri naši deželni kmetijski šoli, ki je dobil od mene vse potrebne naukaze, katerim trgovcem naj ponudi blago itd. Poslal bo zato pismeno potrdilo od kupca o množini blaga, katero vagajo na javni mestni tehtnici, pa tudi po kolikošni ceni je funt kokonov prodal; skupljeni denar pošlje brez odloga. Za prevožnjo in delo odbije se vé da par grošev.

To objaviti zdelo se mi je potrebno zato, da ne pride kak svilorejec v zadrego, ki ne pozna nikogar v Gorici. Kdor pa hoče naravnost trgovca dobiti, naj se obrne do g. Lenassi-ja, velikega trgovca v Gorici.

Pri tej priliki izrekam željo, naj bi sl. Kranjska družba kmetijska ali pa svilorejska Metliška učinila sredstvo za prodajo kokonov; kaj pomaga pridelovati kako blago, če ga pa ne morem primerno spečati? **) Treba tedaj poskrbeti producentu svilnih kokonov dobre trgovine, kupca za pridelek, in pospešila se bo sviloreja na Kranjskem, kajti tudi s tem pridelkom, posebno po Dolenskem zamogli bi še veliko pomagati si manj premožni gospodarji.

Fr. Povše.

*) Kdor želi moje nove Kranjske panjove bolj na tanko ogledati, naj jih pogleda pri gosp. Mih. Pakiču, trgovcu v Ljubljani, pri katerem jih lahko tudi vsak naroči, kakoršne hoče in kolikor mu je drago. — Pri tej priložnosti opomnim tudi vse čebelarje na to, da so moji panjovi le zato spredaj in zadaj z majhnimi žeblički zabiti, da se pri prevaževanju kaka končnica ne zgubi. Kedar tedaj kdo kaki panj v roke dobi, naj brez skrbi té žebličke izdere, in tako bo lahko sprednjo in zadnjo končnico odpiral.

Pis.

**) V prejšnjih letih je družba kmetijska sama kupovala od svilorejcev kokone, pozneje je namesti sebe dobila posredovalca te trgovine; al zmirom gotova velika zguba bila je kriva, da je kmetijska družba popustila, kar ne spada v njeno področje in kar nič prav ne more spod rok iti, dokler ni filand na Kranjskem, kakor na Goriškem. Po železnici so svilorejci naši tako blizo Gorice, da to, kar morejo opraviti v Ljubljani, opravijo z malo daljo potjo v Gorici, če je ondi trgovec, na katerega se morejo obrniti z zaupanjem, da je mož pošten. Tacega nam najti, so se „Novice“ obrnile zaupljivo do Vas, naprošene od več strani. Hvala! Vred.